

РЕШЕНИЕ

№ 21073

гр. София, 18.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав, в
публично заседание на 19.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Йоана Владимирова, като разгледа дело номер **11938** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.68, ал.1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.).
Образувано е по жалба от В. В. М., подадена чрез упълномощения процесуален представител адв. Ю. Д., срещу т.ІІ и т.ІV от решение № 317 от 21.10.2024 г. на петчленен разширен заседателен състав на Комисията за защита от дискриминация (КЗД или Комисията) по преписка № 3/2023 г. С т.ІІ от решението е установено, че чрез свои публични изказвания в 3 отделни интервюта, съответно на 13.11.2022г., 11.12.2022г. и 20.12.2022г., излъчени/предавани по национални медии, В. В. М. е осъществил по отношение на В. С. В. нарушение на ЗЗДискр. под формата на „тормоз“ по чл.5 във вр. с § 1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. на основата на признаци „обществено положение“, „политическа принадлежност“ и „убеждения“ по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. С т.ІV от решението на основание чл.47, т.6 от ЗЗДискр. на В. В. М. е дадена препоръка занапред да се въздържа от изявления по адрес на В. С. В., основани на защитени признаци по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр.
С жалбата са изложени твърдения за нищожност на обжалваното решение като постановено от некомпетентен орган извън рамките на времевите предели на неговата компетентност. Развити са пространни съображения, че след изтичане на мандата на органа, за същия било невъзможно вземането на валидни решения. По същество жалбоподателят намира оспорения акт за неправилен в обжалваните части поради неправилно приложение на материалния закон. Позовава се на чл.39 от Конституцията на Република България, доколкото изказването на В. М. в качеството му на министър било израз на конституционно гарантираното му право свободно да изразява мнението си. Твърди също, че признаците, по които е прието от КЗД, че е осъществен състав на дискриминация не били налице, а същите по-скоро представлявали обидни квалификации. Не

било установено също по-неблагоприятно третиране в сравнение с друго лице или лица при сравними сходни обстоятелства. Иска се обявяването на решение № 317 от 21.10.2024 г. на КЗД за нищожно, а алтернативно – отмяната в обжалваните му части като незаконосъобразно, както и присъждане на направените по делото и в производството пред КЗД разноски.

Ответникът – Комисията за защита от дискриминация в представено по делото писмено становище оспорва жалбата. На първо място счита, че жалбата е недопустима в частта ѝ, с която се оспорва т.IV, а в останалата ѝ част я намира за неоснователна. Моли за отхвърлянето ѝ, както и за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – В. С. В. в открито съдебно заседание чрез процесуалните си представители адв. Г. и адв. В. изразява становище за неоснователност на жалбата. Моли съда да я отхвърли. Претендира присъждане на разноски. Прави и възражение за прекомерност на заплатения от насрещната страна адвокатски хонорар.

Софийска градска прокуратура не взема участие в производството по делото.

Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав, намира жалбата срещу т.П от решение № 317/21.10.2024 г. като подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт и в законоустановения преклузивен срок по чл.149, ал.1 от АПК във вр. с чл.68, ал.1 от ЗЗДискр. за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата срещу т.П от решение № 317/21.10.2024 г. на КЗД е неоснователна.

От данните по делото се установява следното:

Заинтересованата страна В. С. В., считано от 28.04.2022 г. изпълнява длъжността директор на Народен театър „И. В.“ – С..

По силата на Указ № 212 от 02.08.2022 г. за назначаване на служебно правителство, издаден от Президента на Република България, В. В. М. е назначен за служебен министър на културата.

Административното производство е започнало по жалба до КЗД с вх. № 16-10-1/03.01.2023 г., подадена от В. С. В. като директор на Народен театър „И. В.“ срещу В. В. М. в качеството му на служебен министър на културата с твърдения за осъществена спрямо жалбоподателя дискриминация и тормоз по смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр., по признаци „убеждения“, „лично положение“, „общественото положение“ и „политическа принадлежност“ по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. Според В., твърденият тормоз и неблагоприятно третиране спрямо него били осъществени от служебния министър на културата чрез публични изказвания в:

1. интервю от 13.11.2022 г. за предаването на телевизионния канал БТВ „Защо, господин министър?“, 2. интервю от 11.12.2022 г. за предаването по Българското национално радио „Неделя 150“ и 3. интервю от 20.12.2022 г. за предаването на телевизионния канал БТВ „Лице в лице“.

Според твърдящия дискриминация, във визираните публични изяви, служебният министър направил коментари с негативна конотация и осъдителност по отношение на убежденията на В. С. В., личното и общественото му положение и политическата му принадлежност, с което накърнил достойнството му като директор на Н. театър, създавайки враждебна, принизяваща, унижителна, обидна и застрашителна среда в ръководения от В. държавен културен институт с национално значение. Обсъжданите теми били свързани с Н. театър и конфликта между А. М. и пиара на театъра В. К., с поставяне на институцията и него персонално в особено неблагоприятно положение спрямо директорите на държавни институти с национално значение, за които М. споменал случили се минали конфликтни ситуации без обаче да посочва лица с явен негативизъм и критика. В същото време в изявленията на служебния министър Н. театър бил окачествен като „блато“ и „пирамида“, а артистите като жертви на „шпиономания“, „външен натиск“ и „страх“.

целящи подкрепа на директора и т.н. В. твърди, че по този начин М. е накърнил достойнството му на директор и работодател.

С разпореждане № 9 от 06.01.2023 г. на председателя на КЗД е образувана преписка № 3/2023 г., която предвид оплакванията за осъществена множествена дискриминация, е разпределена за разглеждане от петчленен разширен заседателен състав.

Извършено е проучване по реда на чл.55 - чл.59 от ЗЗДискр., в хода на което са изискани становища и информация от В. В. М..

В отговор е подадено становище с вх. № 90-07-5/14.03.2023 г. от В. М., с което същият заявява, че направените от него конкретни изявления в средствата за масово осведомяване са свързани с изпълнение на задължението му да уведоми обществеността за решаване на възникнали конфликти в държавния културен институт. Медийните му изказвания били свързани с протекли проверки и производства, възложени и образувани от него в качеството му на министър на културата.

Подадено е и второ писмено становище от В. М., получило вх. № 44-00-2865/03.08.2023 г., с което изложените в жалбата твърдения се оспорват по същество.

След приключване на проучването на основание чл.59, ал.3 от ЗЗДискр. на страните по преписката е дадена възможност да се запознаят със събраните материали и да изразят становища, след което преписката е насрочена за разглеждане в открито заседание, за което страните са били уведомени. Проведени са три открити заседания. На второто от тях са били разпитани четирима свидетели. В последното заседание решаващият състав е обявил спорът за решаване.

Постановено е обжалваното решение № 317 от 21.10.2024 г. на петчленен разширен заседателен състав на КЗД. С т.І от него е установено, че В. В. М., не е осъществил по отношение на В. С. В. пряка дискриминация по чл.4, ал.2 от ЗЗДискр., във връзка с чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. по признаци „убеждение“, „лично положение“, „обществено положение“, „политическа принадлежност“. С т.ІІ от решението е установено, че чрез свои публични изказвания в 3 отделни интервюта, съответно на 13.11.2022г., 11.12.2022г. и 20.12.2022г., излъчени/предавани по национални медии, В. В. М. е осъществил по отношение на В. С. В. нарушение на ЗЗДискр. под формата на „тормоз“ по чл.5 във вр. с § 1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. на основата на признаци „обществено положение“, „политическа принадлежност“ и „убеждения“ по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. С т.ІІІ от решението е установено, че по отношение на В. С. В. чрез свои публични изказвания в 3 отделни интервюта, съответно на 13.11.2022 г., 11.12.2022 г. и 20.12.2022 г., излъчени/предавани по национални медии, В. В. М. не е осъществил нарушение на ЗЗДискр. под формата на „тормоз“ по чл.5 във вр. с §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. на основата на признак „лично положение“ по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. С т.ІV от решението на основание чл.47, т.6 от ЗЗДискр. на В. В. М. е дадена препоръка занапред да се въздържа от изявления по адрес на В. С. В., основани на защитени признаци по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. Както вече беше отбелязано решението се оспорва само в частта му по т.ІІ и по т.ІV.

За да постанови оспореното решение в частта му по т.ІІ, КЗД е приела за безспорно установено съществуването на трите посочени в инициативния документ интервюта, налични в интернет пространството. Адресите на разглежданите материали са били надлежно протоколирани, описани и записани на магнитен носител (компакт диск) от компетентно в областта лице – главен специалист „ИТ“ в КЗД, видно от нарочен Протокол с вх. № 12-11-224/ 09.02.2023г. на КЗД. След това стенограф при КЗД е съставил 3 протокола относно процесните публични изявления:

1. Протокол от интервю на Д. Я. със служебния министър на културата В. М., в предаването „Неделя 150“, предадено на 11.12.2022г. по Българско национално радио, поместено на неговата официална интернет страница и озаглавено: „Проф. М.: Н. театър е в най-тежкото си състояние“;

2. Протокол от интервю на Ц. Р. със служебния министър на културата В. М., в предаването „Лице в лице“, излъчено на 20.12.2022г. по телевизия БТВ, поместено на нейната официална интернет страница и озаглавено: „М. за скандал „М.-К.“;

3. Протокол от интервю с водещата М. Ц. със служебния министър на културата В. М., в предаването „Защо, господин министър?“, излъчено на 13.11.2022 г. по телевизия БТВ, поместено на нейната официална интернет страница и озаглавено: „Защо, господин министър?“. Гост е проф. В. М..“

Анализът на съдържанието на изявленията на В. М. според КЗД показвал, че изразните средства, посочени в жалбата до нея, действително са били използвани, за което между страните практически не съществувал спор.

По преписката са събрани също писмени доказателства за образувани проверки в процесния период от Звено за вътрешен одит по отношение на дейността на Народен театър „И. В.“, както и за образувано в същия период дисциплинарно производство срещу директора на Н. театър.

Представено е и отворено писмо от 47 артисти от трупата на Н. театър, адресирано до Министъра на културата, Президента на Република България, председателя на Комисията по културата и медиите в Народното събрание и до всички български медии, с което се посочват положителните промени, настъпили след спечелването от В. В. на конкурса за директор на Народен театър „И. В.“.

При проучване на съдържанието на процесните интервюта КЗД е приела, че същите поставят фокус върху личността на В. С. В., като част от тях съдържали препратка към публично известния факт за конфликта между служителите в Н. театър (в разглеждания период) - А. М. и В. К., с коментари от личностен характер. От друга страна, открояващи се били и коментарите относно наличието на партийна ангажираност на директора на театъра, като В. М. не посочвал, че се касае за извършване на критичен анализ от позицията на принципал, а същият потвърждавал, че тези изявления носят негативна конотация по отношение на личността на В. С. В.. Във връзка с това, съставът е констатирал, че не ставали ясни конкретно и точно идентифицирани „политически“ решения, на които служебният министър се противопоставял.

Възприятието на решаващия състав от буквалните квалификации, направени от В. В. М. било, че те имат за фундамент личностни характеристики на жалбоподателя, негови ръководни решения (по отношение на подбора на персонал и определяне на възнагражденията) в поверения му държавен културен институт, както и известна му информация относно принадлежността на В. С. В. към определена политическа партия. Същевременно, били направени алузии за сътрудничество с представители на партия ГЕРБ, като бил изразен укор за назначаването на служител, който е изпълнявал функциите на пиар за партия ДПС.

В интервютата В. С. В. бил представен като определящ фактор за раздор сред работещите в Н. театър, който факт бил обвързан с промяната на условията на труд, в частност с повишаване на възнагражденията.

При решаването на повдигнатия пред нея спор КЗД се е спряла и на конкретния подбор на изразни средства, използвани от В. М., за които е приела, че са с ясно изразен негативен характер, като например: „блато, пирамида, шпиономания, външен натиск и страх, съмнителни лица, ужасна атмосфера, трудно спасяемо“. Персонално по отношение на В. С. В. било казано, че той е „крайно зависим“, „той няма отговор“, „не е смел човек“, „два пъти кандидат на БСП“, „в ръководството на партия, отцепила се от БСП“. Обрисуваната ситуация в Н. театър била свързана непосредствено с личността на директора му, като било посочено, че „Това е само заради неговите назначения и само заради неговото поведение“

Отделно от това, фактът, че посочените изявления са направени от трибуната на национални

радио и телевизия на България, според КЗД, ги правело обществено достояние и публично известни, като съхраняването им в интернет допълнително носело перспектива те да получат последващо широко разпространение сред неопределен и неограничен кръг от субекти.

При така възприетите факти КЗД е приела за установено, че с конкретно изброените интервюта по БНР и телевизия bTV, В. В. М. е осъществил нарушение на ЗЗДискр. под формата на „тормоз“ по смисъла на чл.5 във вр. с § 1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. по признаците „обществено положение“, „политическа принадлежност“ и „убеждения“. Изводът за осъществен тормоз, като специална форма на дискриминация Комисията е обосновала с това, че със създадената дискусия във връзка с всяка една от коментираните публикации била предопределена среда на негативизъм по отношение на директора на Н. театър, тъй като макар и персонално, отношението било изразявано от лице, заемащо длъжността служебен министър на културата. Това обстоятелство имало неминуемо въздействие върху публиката, у която се създавала представа относно конкретни факти по еднозначен начин, облечени в авторитета на изпълнителната власт и, правдивостта на които тя нямало как да провери. Този тип говорене резултирал в уязвяване пред широката общественост на конкретния субект, към който то било насочено.

От друга страна, в контекста на самата атмосфера в Н. театър като работно място, разглежданите публични изказвания нямало как да благоприятстват за авторитета на ръководителя му. Логична последица от буквалното внушаване на нетърпимост била и пораждането на вътрешно напрежение в рамките на колектива, вследствие акцентиране върху междуличностен конфликт от позиция на едноличен държавен орган на изпълнителна власт, в каквото амплуа се изказал М.. В резултат от това, между отделни групи на работещите в театъра се създадо напрежение, а оттам и затруднена среда за осъществяване на функциите на държавния културен институт.

С медийните си изказвания В. М., от една страна правел послания, съдържащи внушения, свързани с несъвместимост между способността за изпълнение на служебните задължения и политическата принадлежност на В. В., която го правела непригоден за изпълнение на длъжността директор на Н. театър. С воденето на политическия разговор, свързан с конфликта между А. М. и В. К., намесващ политическата принадлежност на В. В., практически се поставял отпечатък върху способността на последния да взема самостоятелни кадрови решения, както и да разреши възникналия проблем.

Със своите послания, В. М., предвид конкретните окачествявания които е направил по отношение на ситуацията в Народен театър „И. В.“ и в частност на директора му В. В., имал положително субективно отношение към създаването на неблагоприятна враждебна среда за последния. С оглед разразилата се полемика в българската общественост, такава среда била постигната чрез създаване на напрежение, което насочило общественото внимание върху личността на директора чрез оповестяване на негативни нагласи и упреци за неспособността му да изпълнява своите задължения и която била свързана именно с признаците „убеждения“, „обществено положение“ и „политическа принадлежност“.

За недоказана КЗД е приела защитната теза на В. М. за приложимост на чл.39, ал.1 от Конституцията, предвид изискването на ал.2 за липса на накърняване на права. Не били опровергани по доказателствен път оплакванията за осъществено нарушение под формата на тормоз, предвид въведената с разпоредбата на чл.9 от ЗЗДискр. доказателствена тежест на страните в процеса по установяване на дискриминация.

Решаващият състав е приел, че със своето поведение, изразяващо се в даването на посочените в жалбата интервюта, В. В. М. е предизвикал създаване на среда на разделение, предубеденост, неприемане и подкопаване на авторитета на В. С. В., влошена от разпространението им в ефир и от достъпността им в Интернет.

По отношение на заявените защитени признаци „лично положение“, „обществено положение“, „политическа принадлежност“ и „убеждения“ КЗД е посочила, че в жалбата на В. В. не са релевирани доводи относно наличие на характерен белег, съставляващ определена личностна черта, отличаваща го от други лица и придаващи му качеството на лице, носител на този признак, поради което същият не следвало да бъде отнесен към състава на тормоза. Не така обаче стоял въпросът с признака „обществено положение“ - същият можел да бъде извлечен от факта на изпълнение на длъжността директор на Народен театър „И. В.“. Колкото до признака „политическа принадлежност“, същият бил доказателствено обоснован по преписката чрез представяне на Удостоверение от Софийски градски съд – Търговско отделение (СГС-ТО) по ф.д. № 350551/ 1992г., видно от което В. С. В. е член на националния съвет на политическа партия с наименование „Българска прогресивна линия“. Заявеният признак „убеждения“ пък, според състава бил наличен, тъй като, както в самия инициативен документ, така и в рамките на производството, В. В. поддържал разбирането за автономия и самостоятелност при управлението на държавни културни институти, от което бил ръководен и при вземане на спорните според М. кадрови решения, касаещи назначаването на служители и определянето на възнаграждения.

При тези данни и след като извърши цялостна проверка на административния акт съгласно чл.168, ал.1 от АПК във вр. с чл.146 от АПК, съдът приема следното:

Оспореният административен акт е постановен от компетентен орган, в рамките на предоставените му правомощия, съгласно чл.65, т.1 във вр. с чл.48, ал.1 и ал.3 във вр. с чл.54 от ЗЗДискр., доколкото в случаите на множествена дискриминация (§1, т.11 от ДР на ЗЗДискр – дискриминация на основата на повече от един от признаците по чл. 4, ал.1), компетентен да се произнесе е разширен състав от петима членове. Решаващият състав на КЗД е определен с Разпореждане на председателя, членовете на заседателния състав са определили докладчик и председател на състава. Решението на основание чл.64, ал.1 от ЗЗДискр. на заседателния състав е взето с пълно мнозинство.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя за некомпетентност на органа, издал обжалвания административен акт, поради изтекъл срок на мандата на членовете му.

Според чл.41, ал.2 от ЗЗДискр., срокът на мандата на членовете на Комисията е пет години. Този мандат обаче не се отнася до колективния орган КЗД, а до мандата на неговите членове. Възприемането на тезата, че изтичането на персоналните мандати на Комисията е еквивалентно на изтичане на мандата на колективния

административен орган, би довело до невъзможност за осъществяване на правомощията на колективния орган в производствата по дискриминация, което пък от своя страна би нарушило основополагащия принцип на държавно устройство за стабилно функциониране на правовата държава, защита правата на гражданите и изискването за правна сигурност и предвидимост. Формирането на нов персонален състав на КЗД е в компетентността на Народното събрание и Президента, като неупражняването им не следва да се отразява върху функционирането на държавните институции. В този смисъл настоящият съдебен състав прави извод, че обжалваното решение на КЗД като постановено от компетентен състав, действал в изпълнение на възложените му правомощия, е валиден акт.

Решението е издадено в съответствие със законовите изисквания за форма и съдържание, съгласно разпоредбите на чл.65 и чл.66 от ЗЗДискр

При издаване на оспорения акт не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да съставляват самостоятелно основание за неговата отмяна. Същият е издаден в съответствие с предвидените в Глава четвърта, Раздел I от ЗЗДискр. административнопроизводствени правила. Производството е образувано по реда на чл.50, т.1 от ЗЗДискр. – по сигнал на засегнато лице. На основание чл.54 от същия закон председателят на КЗД е разпределил преписката, предвид оплакванията за множествена дискриминация, на петчленен разширен заседателен състав, който е определил между членовете си докладчик. Съставът служебно е изискал доказателства. На страните е предоставена възможност да се запознаят със събраните писмени доказателства (чл.59, ал.3 от ЗЗДискр.), да посочат нови доказателства и свидетели, да изложат своите искания, възражения и становища. Видно от проведеното проучване, органът е извършил пълно, обективно и всестранно изясняване на релевантните за случая факти, при съблюдаване на формулираното в чл.9 от ЗЗДискр. правило за разпределение на доказателствената тежест в производството за защита от дискриминация.

В решението са изложени съображенията, обосноваващи постановения правен резултат. Съдържанието на акта сочи, че КЗД е проверила и преценила събраните по преписката доказателства съгласно чл.36, ал.3 от АПК, а в изпълнение на чл.35 от АПК е обсъдила обясненията и възраженията на страните. С оглед изложеното, настоящият съдебен състав счита, че КЗД е изпълнила регламентираната процедура, като е осигурила в пълна степен правото на защита на страните. Установените в административното производство факти се подкрепят от събрания доказателствен материал, поради което същите се възприемат от настоящия съдебен състав като доказани и съответстващи на обективната истина.

При постановяване на обжалваната т.ІІ от процесното решение КЗД правилно е приложила и материалния закон.

Съгласно §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр., „тормоз“ е всяко нежелано поведение на

основата на признаците по чл.4, ал.1, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда. Според чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. Съгласно чл.5 от ЗЗДискр., тормозът на основа на признаците по чл.4, ал.1, сексуалният тормоз, подбуждането към дискриминация, преследването и расовата сегрегация, както и изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места, се смятат за дискриминация. Следователно тормозът във всяка от проявите му форми по чл.5, включително и проявен въз основа на признаците по чл.4, ал.1, също се смята за дискриминация..

Съставът на тормоза съдържа две алтернативни хипотези: 1) поведение с цел да бъде засегнато достойнството на лице и създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда за него или 2) поведение, което обективно постига такъв резултат, без значение наличието на такава цел. Както вече беше посочено, неправомерният диференциран подход към дадено лице трябва да е обвързан от признак по чл.4 от ЗЗДискр. Също така, той трябва да води от една страна до накърняване достойнството на лицето и от друга – до създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда.

В областта на информацията, разпространявана в публичното и медийно пространство, неблагоприятното отношение спрямо определен субект се изразява в публикации и/или изказвания, които субективно, невярно и тенденциозно изопачават, внушават или насаждат унижение или подценяване на лице или група лица. Изказването е поведение, изразено словесно, но за да бъде квалифицирано като тормоз е необходимо да се установи дали чрез него се е целяло или е било постигнато като резултат създаването на враждебна, обидна или застрашителна среда и дали е накърнило достойнството на лицето.

От друга страна, е поставено конституционно закрепеното в чл.39, ал.1 от КРБ право на всеки да изразява мнение и да го разпространява чрез слово - писмено или устно, чрез звук, изображение или по друг начин. Това право обаче не е абсолютно, а е ограничено с изключенията, изведени в ал.2 на чл.39 от основния закон. Според този текст, правото на всеки да изразява мнение и да го разпространява чрез слово - писмено или устно, чрез звук, изображение или по друг начин не може да се използва за накърняване на правата и доброто име на другото и за призоваване към насилствена промяна на конституционно установения ред, към извършване на

престъпления, към разпалване на вражда или към насилие над личността. С други думи казано следва да се намери балансът между две защитими права – правото на свободно изразяване и правото на лицата да не бъдат дискриминирани.

В процесния случай служебният министър В. М. в три интервюта, излъчени на 13.11.2022 г. по телевизия bTV, на 11.12.2022 г. по БНР и на 20.12.2022 г. по телевизия bTV словесно е изразил негативно мнение по отношение на директора на Н. театър „И. В.” В. В., по отношение на атмосферата в същия театър и по отношение на актьорите в него. Изказванията му са били провокирани от конкретна ситуация – възникнал конфликт между режисьора А. М. и пиара на театъра В. К.. Изказването и в трите интервюта е с еднакво съдържание и с употребена идентична или сходна лексика. Направени са негативни коментари, насочени спрямо ръководителя на културната институция и носещи послание, че последният не е в състояние да се справи с разрешаването на възникналия конфликт, като внушението е, че поради партийната му принадлежност, политическите му възгледи и убеждения е поставен в политически зависимости, повлияли му при вземането на кадрови и други управленски решения. С тези си изявления, според съда, М. е накърнил достойнството и е подронил авторитета на В. като директор на Н. театър, като с това е създал и враждебна и принизяваща среда.

Всъщност жалбоподателят в съдебното производство В. М. не отрича нито използването на посочените изразни средства, нито посланието, което е вложил в тях. Същият единствено се позовава на правото си на свободно изразяване, застъпено в чл.39 от КРБ и чл.10 от ЕКПЧ, както и с ролята си на служебен министър на културата, който имал задължение да информира обществеността за случващото се в Н. театър.

Свободата на мнение безспорно е основно човешко право, гарантирано от Конституцията на Република България. Тя осигурява правото на всеки човек да изразява своите идеи, възприятия, мнения и убеждения, без да се страхува от наказание или репресия. Тази свобода е в основата на демократичното общество. Тя позволява на индивидите да споделят различни възгледи и да участват в публични дебати. Въпреки това, свободата на мнение не е абсолютна и не е неограничена. Тя е рамкирана от правата на други хора, които също следва да бъдат защитени като не се уронва достойнството им и не се руши авторитетът им.

Във връзка с горното, напълно следва да бъде споделян изводът на КЗД, че свободата на словото не означава произвол на публичните изяви в национални медии, насочена и обективно водеща до дискредитиране на ръководители на различни институции

Правото на свободно изразяване предполага изказване на мнение по определен проблем, без обаче върху този проблем да може да се повлияе директно. В случая се касае до целенасочено словесно поведение, което дори и да не е имало за цел, обективно е постигнало като резултат накърняване на достойнството и подронване

на авторитета на В. В. като директор на Н. театър. Това заключение следва от факта, че В. М. е дал три интервюта в кратък времеви период. В тези интервюта той е отправил към обществото послание за неспособност на директора на Н. театър да се справи, както с тази си функция, така и с разрешаването на конкретно възникналия в театъра конфликт. Благодарение на процесните изказвания на М. по адрес на В. и на актьорите в театъра са били създадени напрежение и разделение сред служителите в институцията, които спрямо директора й оформят враждебна и принизяваща среда. Не без значение е и фактът, който се посочва и от жалбоподателя М., че в процесния период същият е разпоредил образуване на проверки от Звено за вътрешен одит по отношение на дейността на Народен театър „И. В.“, както и за образуване в същия период дисциплинарно производство срещу В. В.. Посочените обстоятелства дават основание да се приеме, че М. е целял именно дискредитирането на В. В. като директор на Н. театър, която цел може да се определи като тормоз по смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. във вр. с чл.5 от ЗЗДискр., тъй като от една страна медийните изяви на М. негативно са повлияли върху авторитета на В. като директор на театъра, а от друга страна е спрямо същия е създадена и враждебна и принизяваща среда.

Следва да се подчертае също, че се касае до лице, осъществяващо ръководна публична функция, което в тази си роля се ползва с доверие в обществото и съответно не може да си позволи да отправя личностни нападки, които именно поради това обществено доверие придобиват популярност и лицето спрямо което тези нападки са отправени остава на практика незащитимо.

Настоящият съдебен състав изцяло възприема и доводите в обжалвания административен акт по отношение на приложимите признаци „обществено положение“, „политическа принадлежност“ и „убеждения“, защитени с чл.6, ал.2 от КРБ и с чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., като по отношения на заявения признак „лично положение“ се съгласява, че същият е неприложим, тъй като В. не е релевирал доказателства за наличие на характерен белег, съставляващ определена личностна негова черта, която да го отличава от други лица и да му придава качеството на носител на този признак. В същото време, признаците „обществено положение“ (извлечен от факта на изпълнение на длъжността директор на Народен театър „И. В.“), „политическа принадлежност“ (доказан с Удостоверение от СГС – ТО по ф.д. № 350551/ 1992г., видно от което В. С. В. е член на националния съвет на политическа партия „Българска прогресивна линия“) в случая са приложими, като именно те са конкретните признаци, на които се основава установения в случая тормоз. По отношение на признака „убеждения“ КЗД е извела обоснован извод, че същият може да се извлече от публични изяви на В. В., в които той е прокламирал разбирането за автономия и самостоятелност при управлението на държавни културни институти, от което е възприето, че е бил ръководен и при вземане на проблемните кадрови решения, касаещи назначаването на служители и

определянето на техните възнаграждения.

По изложените съображения съдът намира решение № 317 от 21.10.2024 г. на КЗД в частта му по т.ІІ за законосъобразен акт, жалбата срещу който като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Съдът намира жалбата в частта ѝ насочена срещу т.ІV от решението, с която на В. В. М. на основание чл.47, т.6 от ЗЗДискр. е дадена препоръка занаяпред да се въздържа от изявления по адрес на В. С. В., основани на защитени признаци по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. за процесуално недопустима.

Комисията за защита от дискриминация е специализиран държавен орган с компетентност да осъществява контрол по прилагането и спазването на законите, уреждащи равенството в третирането. Една от формите, в които се реализира тази компетентност, е възможността КЗД да дава препоръки за въздржане от поведение, което да е в разрез със законовите разпоредби, уреждащи равенство в третирането; Тези актове на Комисията, за разлика от задължителните предписания по чл.47, т.4 от ЗЗДискр., не носят белезите на индивидуални административни актове, тъй като с тях не се засягат права и интереси и не се създават задължения за адресата им, поради което и не подлежат на съдебен контрол за законосъобразност.

По изложените съображения в частта ѝ, насочена срещу т. ІV от решението на КЗД жалбата като недопустима следва да бъде оставена без разглеждане, а образуваното по нея в тази част производство – прекратено.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 от АПК в полза на ответника следва да бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв., определени на основание чл.24 от Наредбата за заплащането на оправната помощ във вр. с чл.38 от Закона за адвокатурата. На основание чл.143, ал.4 от АПК в полза на заинтересованата страна също следва да бъдат присъдени своевременно поисканите разноски за адвокатско възнаграждение, за реалното заплащане на което по делото са представени доказателства. Същите са в размер на 1500 лв.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София град, второ отделение, 30–и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на В. В. М. срещу т. ІІ от решение № 317 от 21.10.2024 г. на Комисията за защита от дискриминация по преписка № 3/2023 г.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на В. В. М. срещу т. ІV от решение № 317 от 21.10.2024 г. на Комисията за защита от дискриминация по преписка № 3/2023 г.

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. дело № 11938/2024 г. по описа на Административен съд – София град в тази му част.

ОСЪЖДА В. В. М. да заплати на Комисията за защита от дискриминация

юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 (сто) лева.

ОСЪЖДА В. В. М. да заплати на В. С. В. сумата от 1500 (хиляда и петстотин) лева за адвокатско възнаграждение.

Решението в частта му, с която жалбата е оставена без разглеждане е с характер на определение и подлежи на обжалване с частна жалба в 7-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

В останалата част решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

Съдия: